

# Épületek díszítői

Az új épületeket szeretnénk minél szebb ruhában látni, a régieket pedig korábbi pompájukban. Ennek a kívánságnak tett és tesz eleget már évtizedek óta a Kőfaragó- és Épületszobrász-ipari Vállalat.

E nagy múltú és elismerésre méltóan tevékenykedő vállalat megalakulása óta szinte minden jelentős építkezésen jelen volt, s munkája mindenkinek szemet gyönyörködtető látvány. A vállalat részt vett a felszabadulás utáni újjáépítésben is, de már igyekezett a gyors helyreállítási munkával egy időben elősegíteni a régi szép házak felújítását is. Ebből az időszakból a Duna-parti lépcsők, a Magyar Tudományos Akadémia, az Operaház, a szegedi közúti híd kivitelezésében vállalt munkák voltak a legjelentősebbek.

A vállalatnak a díszítő termelése, feldolgozása és helyszíni beépítése volt korábban a fő tevékenységi területe. Ez később kibővült épületszobrász-ipari feladatokkal, valamint a műkökésztéssel. A vállalat jó munkájáért miniszteri kitüntetésben részesült, és nem volt olyan nagyobb építkezés — metró, Országház, budai Vár, Vigadó —, amelynél dolgozóink közül valaki ne kapott volna kiváló munkájáért magas állami kitüntetést. Büszkén vallhatjuk, hogy nincs hazánkban olyan helység,



Új eljárással készültek a Duna-korzó járólapjai

amelyben valamilyen módon ne találkozhatnánk a Kőfaragó Vállalat termékével, munkájával.

Tekintsük át röviden vállalatunk tevékenységét, hogy ezzel is nagyobb tájékoztatást adjunk a hazai építőipari vállalatoknak, az építkezni vágyóknak, a régi épületeket, műemlékeket felújítani kívánóknak.

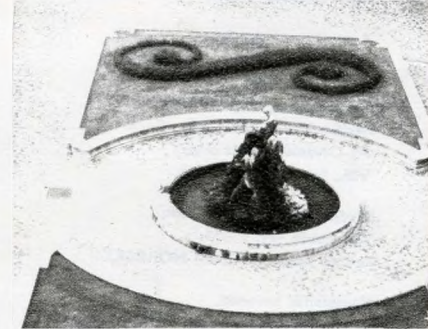
Elsőként szólunk a talán minden idők legnemesebb építőanyagáról, a kőről, ami idehaza vállalatunk bányáiból kerül a különböző létesítményekhez. A kőnek, a legősibb építőanyagának a felhasználása, alkalmazása már régi keletű Magyarország területén is. Erről tanúskodnak a

római kor Pannóniájának kőből készült sírboltjai és villái, faragott kövei. A kőből készült munkák adtak rangot az egyes korszakok építészetének. A kő felhasználása az évezredek során természetesen igen nagy változatosságot mutat. Készültek különféle építmények tömbkő szerkezettel, kődíszítésekkel, figurális alkotásokkal, tömbkő jellegű burkolattal egyaránt, izlésből, divattól és adottságoktól függően, nemegyszer mindezek keveredésével.

Vállalatunk termelésének a kő a fő alapanyaga. A feldolgozandó kőtömbök jelentős részét a saját kezelésünkben lévő kőbányákból nyerjük, egy kisebb részét pedig importáljuk. A megnövekedett építőipari igények vállalatunkat arra készítették, hogy fokozza a termelést a saját bányákban. Ehhez azonban új gépekre volt szükség, amelyekkel többet lehetett termelni, és ugyanakkor megkönnyítették a fizikai munkát. A Kőfaragó Vállalat a közelmúltban saját erőből — egy nagyszabású beruházás keretében — új bányagépeket, új feldolgozó gépsorokat, számos egyéb szükséges gépet, szerzőt szerzett be, főként külföldről. A nagyarányú gépesítés mellett sok helyütt korszerűsítették a munkahelyeket, és a követelményeknek megfelelően javították a szociális ellátást is

mind a bányáknál, mind az üzemeknél.

A vállalat négy legjelentősebb bányavidéke a következő: a Sütőtőn és környékén lévő négy bányában bányásszák a híres kemény mészkövet. Ennek a színe a fehértől a sárgásbarna árnyalatokig változó. Kőburkolat, kézzel faragott kőszobrászmunkák készítésére, külső és belső hom-



A kőfaragók munkáját dicsérik a budai vár rekonstrukciós munkái

lokzaton egyaránt kiválóan felhasználható.

A süttői bányáktól alig néhány kilométerre található a jellegzetes magyar „márvány”, a tardosi vörös. A vörös márvány színe barnás-vöröses és világosabb árnyalatú. Ez a kő külső-belső lap- és tömbmunkákra egyaránt felhasználható. Nagy keménysége és tömörsége miatt járőfelületek, padlóburkolatok, lépcsők kialakításához alkalmas.

Országunk déli határszélén, a szép kisváros, Siklós közvetlen közelében van a siklósi bányaterület, ahol a siklósi tömött, színes mészkövet (márványt) fejtik. Az itt kitermelt kövek színe zöld, sárga, rózsaszínű, vörös, szürke és fehér (kalcit és márga) erekkel, felhőkkel és foltokkal. Belső függőleges és vízszintes felületek burkolására, fényezettten kiválóan alkalmasak. Végül

Gépek segítik a nehéz bányamunkát



Vállalatunk végezte a Szabadság téri emlékmű felújítását



Műköelemek a Károlyi-kertben



a legrégebbi magyarországi kőbányák egyikéről szólunk, ahonnan még a rómaiak is fejtettek anyagot: a budakalászi területéről. Az itt kitermelt kemény mészkő sárgásfehér és lyukacsos, térfogata valamivel nagyobb, mint a süttői kő. Kőburkolat és kézi faragómunka készítésére, külső és belső homlokzaton egyaránt felhasználható. Rétegvonulataira történő merőleges vágás esetén kapjuk a természetes rétegződésű travertint, mely különösen fényezett kivitelben ad szép rajzolatot.

A bánya anyagát, a követ főként laptermék formájában értékesítjük, illetve használjuk fel az épületek külső és belső burkolásánál. A lapok előállítását is saját kőfeldolgozó üzemünkben végezzük, ahol ma már igen korszerű gépek könnyítik meg dolgozóink munkáját.

Természetesen a lapok készítése mellett a kő felhasználása még igen sokrétű. Visznek szép tömböket a művészek szobrok faragásához. Kőfaragóink, kőszobrászaink keze nyomán sok tömb formálódik kecses formákká, és kerül az Országházra vagy más jelentősebb középületre. Ezenkívül útépitésre, vízépitési munkákhoz, lakóházak lábazati és teljes burkolásához is kínálunk köveket.

A kőbányákban, keletkezett törmeléket is jól tudja hasznosítani vállalatunk. Jelentős részük új termékbe, az úgynevezett agglomerátba kerül, amely a természetes kőhöz hasonlóan lapok formájában válik késztermékké. Ennek is számtalan felhasználási területe van. A természetes kő mellett megjelenik termelési profilunkban az úgynevezett műkő is. Igen sok lépcsőt és egyéb terméket gyártunk főként lakóházak részére, de ugyancsak nagy számban

készülnek pilisszentiváni telepünkön a különböző játszótéri elemek. Itt gyártjuk például — többféle formában — a köztéri virágtartókat, padlábakat, játszótéri elemeket és a közutakat díszítő egyéb termékeket. Természetesen készítünk műkő falburkoló lapokat is, amelyek elhelyezése is vállalatunk feladata. Kórházak, szállodák és egyéb intézmények épültek igen előnyös külsőt mutató műkőtermékeink felhasználásával. Ez a tevékenységi kör a jövőt illetően valószínű szélesedni fog, és egyre nagyobb szerepet kap majd az új lakótelepek, ipari létesítmények díszítésében.

Az építésszerelési munkák előtt röviden szólunk kell gipszszobrász-tevékenységünkről is. Pilisszentiváni üzemünkben különböző mintázatú gipszkazetta-elemek készülnek. A számos gipsztermék mellett említést érdemel még a tűzálló gipszpillér és gerendaburkolat. Elismerésre méltó az a munka, amelyet a kis létszámmal dolgozó gipszszobrász részlegünk végez műemlék jellegű épületeken és egyes kiemelt építkezéseken. Felhelyezik az előre gyártott gipsz- és díszítőelemeket, valamint díszvakolatokat, és vállalják az előre gyártott gipszkazetták felszerelését is.

Mintegy húsz esztendeje, hogy vállalatunk parképítő szervezetével bővült. Parképítő főépítészvezetőségünk kiváló szakembereket tömörít, és képes bármely kényes feladat elvégzésére mind szakmai vonatkozásban, mind a rendelkezésre álló eszközöket illetően. Legutóbbi munkáik közül kiemelkedik a paksi atomerőmű és a szekszárdi hűskombinát körüli parkosítás

sikeres kivitelezése. Végeznek parkosítási munkákat lakótelepeken is, és nagy előszeretettel ügyesen alkalmaznak a növények között változatosan elhelyezett köveket.

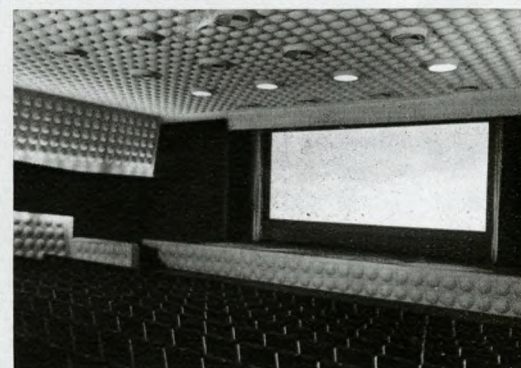
A vállalatunknál dolgozó kőfaragók és kőszobrászok képesek megbirkózni minden szakmába vágó feladattal. Kiváló szakemberek, e terület igazi művészei. Szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy igen szép munkát végeztek a különböző műemlék jellegű épületeknél, így a fertődi, a keszthelyi kastélynál, az esztergomi bazilikánál, a budai Vár számos épületénél.

Természetesen a vállalat tevékenységi területe az építőiparban elsősorban és legnagyobb mértékben az új létesítmények kivitelezésénél van. Kórházak, iskolák, lakóházak, kulturális intézmények sokaságán dolgoztunk már. Időszakonként igen jelentős feladat egy-egy új metrószakasz állomásain és a kapcsolódó aluljárórendszerekben a burkolási munkák elvégzése.

Felsorolni is nehéz lenne az elvégzett munkákat. A közelmúltban az Intercontinental, a Hilton, a Fórum, a Vigadó, a Hősök tere, a Dunakorzó, a Dél-pesti Kórház, a budai Várszínház, a Tanácsakadémia, a szegedi posta, a paksi atomerőmű munkálatainál dolgoztunk. Jelenleg az Operaházban, a Tv-székházban, az Országházban folyó munkálatok, továbbá kórházak és színházak építési és felújítási munkái foglalkoztatják szakembereinket.

A hazai igények — lehetőségén belüli — kielégítése mellett

régóta folytatunk exporttevékenységet. Nemcsak köveinket, termékeinket vásárolják meg a szocialista és tőkés piacon, de egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak jó hírű szakembereink munkája iránt is. Dolgoztunk már a híres orenburgi gázvezeték egyes állomásain, csehszlovák szállodákon, Moszkvában a KGST-palotában. Jelenleg Bécs-



ben és Nyugat-Németországban főként műemlék jellegű épületeken dolgozunk.

Vállalatunk munkáját határainkon túl is elismerik és megbecsülik. A szakmába vágó feladatokhoz szakembereink mindenkor megfelelő tanáccsal szolgálnak. Ha kell, saját tervező részlegünk is kész segíteni a kőmunkák dokumentációjának elkészítésében. Aki még a Kőfaragó és Épületszobrászipari Vállalathoz fordult, nem csalódott, tölünk jó minőségű és szép munkát kapott.

Termékeinkről, munkáinkról megfelelő felvilágosítást nyújt a Kőfaragó és Épületszobrászipari Vállalat vállalkozási osztálya. Címe: 1054 Budapest, Báthori u. 12. Telefon: 315-131, telex: 22-5595.

Hívjon bennünket, és mi segítségére leszünk! (x)

